

Оновлена порада
від 2023 року

Вакцина проти ВПЛ

Питання та відповіді для батьків підлітків
віком 12-13 років

HSC Public Health
Agency

Ці питання та відповіді про вакцину проти вірусу папіломи людини (ВПЛ) доповнюють листівку, яку вашій дитині повинні були роздати в школі.

З 2019 року вакцина проти ВПЛ пропонується всім дітям 12-13 років.

Будь ласка, прочитайте цю інформацію, а потім заповніть форму згоди, яка додається до буклету, і поверніть її до школи.

Підсумок

Ця інформація призначена для відповіді на поширені запитання, які можуть виникнути у вас щодо вакцини проти ВПЛ, яка захистить вашу дитину від інфекції ВПЛ та пов'язаних з нею видів раку, включаючи до 90% випадків раку шийки матки (у жінок) та раку ротової порожнини, горла, ануса та статевих органів. Тут також буде вказано, де ви можете знайти додаткову інформацію, якщо вона вам потрібна.

Зазвичай інфекція ВПЛ не має симптомів, тому багато людей не усвідомлюють, що вони інфіковані. У більшості випадків вірус не викликає рак, тому що він вбивається імунною системою організму, але не завжди - деякі інфекції зберігаються і призводять до раку або генітальних бородавок - ось чому вакцина настільки важлива.

З 2008 року щеплення проти ВПЛ пропонується всім 12-13-річним дівчатам в 9 - 10 класах. З вересня 2019 року щеплення також пропонується хлопчикам таким же чином. Існують очевидні докази, що вакцина проти ВПЛ допомагає захистити всіх молодих людей від раку, пов'язаного з ВПЛ.

Якщо ваша дитина не отримує вакцину в 9 класі, їй запропонують її знову, коли шкільна медсестра наступного разу відвідає школу. Більше інформації можна знайти за адресою pha.site/hpv

Як ВПЛ викликає рак?

Заразитися вірусом ВПЛ може будь-хто. Він передається від однієї людини до іншої під час статевих дій (не обов'язково статевого акту). Існує понад 100 типів ВПЛ, але лише невелика кількість з них, як відомо, викликає рак.

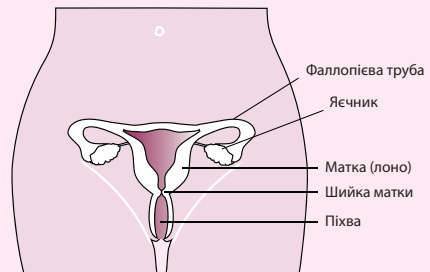
Вірус потрапляє в поверхневі клітини рота і горла, піхви, вульви, шийки матки, статевого члена і анального отвору, де може перебувати кілька років, не завдаючи ніякої шкоди. Потім, з причин, які ще не зрозумілі, він може почати завдавати шкоди цим клітинам, що з часом може призвести до раку.

Найпоширенішим видом раку, пов'язаним з ВПЛ, є рак шийки матки у жінок, причому дослідження показують, що вірус ВПЛ виявляється в більш ніж 99% випадків цього раку. Останні дані показують, що існує також зв'язок між інфекцією ВПЛ і менш поширеними раковими захворюваннями вульви, піхви, пеніса, ануса і деяких видів раку ротової порожнини і горла.

Рак шийки матки

Рак шийки матки вражає шийку матки – вхід в утробу (див. схему). Відомо, що існує 13 типів ВПЛ, які викликають рак шийки матки, і тільки два - типи 16 і 18 - викликають 7 з 10 випадків.

Щороку в Північній Ірландії реєструється близько 81 випадку раку шийки матки і в середньому 20 жінок помирають від цієї хвороби. Крім того, щороку діагностується в середньому 1 125 випадків раку шийки матки на місці. Це коли деякі клітини шийки матки мають передракові зміни, і це дорівнює 1 до 10 шансів на те, що у жінки діагностують ракові зміни шийки матки. Якщо їх не лікувати, може розвинутися рак і призвести до серйозних захворювань і смерті.

Інші види раку ВПЛ

Дослідження показують, що ВПЛ типів 16 і 18 також тісно пов'язані з іншими видами раку. Анальний і генітальний рак, хоча і не так поширений, як рак шийки матки, тісно пов'язаний з ВПЛ, включаючи більше 80% всіх анальних видів раку.

Рак порожнини рота та горла, наприклад язика, мигдалин, горла та голосового апарату, також пов'язаний з ВПЛ. Дослідження показують, що рак ротової порожнини і горла, пов'язаний з ВПЛ, зростає у Великобританії, особливо серед чоловіків і молодих людей.

Як працює вакцина проти ВПЛ?

Вакцина проти ВПЛ захищає від декількох типів інфекції ВПЛ, включаючи найбільш поширені типи 16 і 18, що викликають рак шийки матки та інші види раку.

Щеплення робиться так само, як і інші поширені щеплення у вигляді ін'єкції у верхню частину руки. Організм реагує, виробляючи антитіла, які допоможуть імунній системі боротися з інфекцією ВПЛ. Вакцина не може викликати інфекцію ВПЛ або рак.

Чому вакцина регулярно пропонується всім підліткам у віці 12-13 років?

Вакцина проти ВПЛ тепер пропонується всім дітям 12-13 років для захисту від декількох типів ВПЛ, включаючи 16 і 18 - найбільш поширені типи, пов'язані з раком через ВПЛ. Докази очевидні, що вакцина проти ВПЛ допомагає захистити від раку, пов'язаного з ВПЛ.

ВПЛ дуже поширений і легко передається при сексуальній активності. Хоча дуже малоймовірно, що ваша дитина піддається ризику зараження ВПЛ в цьому віці, оскільки більшість з них не є сексуально активними, поки вони не стануть набагато старше, рекомендується мати вакцину зараз, оскільки дослідження показують, що захист від вакцини краще, коли вона вводиться в більш ранньому віці.

Чи захищає вакцина від інших інфекцій, що передаються статевим шляхом?

Вакцина також захистить від інших типів ВПЛ, які викликають більшість випадків генітальних бородавок. Щеплення не захистить проти будь-яких інших інфекцій, що передаються статевим шляхом, таких як хламідіоз і це не запобіжить вагітності. Тому все ще дуже важливо, щоб Ваша дитина своєчасно отримала повідомлення про безпечніший секс.

Чи означає це, що моя дочка буде захищена від усіх видів раку шийки матки?

Вакцина, що використовується в Північній Ірландії (Gardasil® 9) захистить від дев'яти типів вірусу, які викликають до 90% всіх випадків раку шийки матки. Вакцина не може захистити від будь-якого іншого типу раку шийки матки, що залишився.

Ось чому життєво важливо регулярно перевіряти шийку матки (робити мазкові аналізи) за запрошенням (з 25 років), навіть після щеплення. Мета перевірки шийки матки полягає у виявленні ранніх передракових змін в шийці матки, які не викликають ніяких симптомів, але переростають в рак. Якщо зміни виявлені досить рано, їх можна лікувати, щоб запобігти розвитку раку шийки матки.

Чи буде моя дитина тепер захищена від усіх інших видів раку?

Вакцина захистить від двох основних типів вірусу (типи 16 і 18), які викликають деякі види раку вульви, піхви, пеніса, ануса, рота і горла. Важливо відзначити, що вакцина не захистить від усіх цих видів раку. В даний час не існує програм перевірки інших видів раку, пов'язаних з ВПЛ. Якщо ви турбуєтеся про будь-які симптоми, зверніться до свого лікаря.

Як довго триває захист від вакцини?

Дослідження показали, що вакциновані люди підтримують високий рівень захисту протягом принаймні 12 років, при цьому немає доказів зниження захисту. Дані клінічних випробувань і поточних досліджень свідчать, що вакцина проти ВПЛ забезпечить довічний захист від цих вірусів, оскільки імунна система виробляє антитіла до вірусу після вакцинації. В даний час додаткові щеплення не потрібні.

Чи безпечна вакцина?

Так. Протягом більше 10 років безпека вакцини проти ВПЛ суворо контролюється і часто переглядається багатьма міжнародними органами, включаючи:

- Регуляторне агентство з лікарських засобів та медичних виробів (MHRA);
- Європейське агентство з лікарських засобів (EMA);
- Глобальний консультативний комітет Всесвітньої організації охорони здоров'я (ВООЗ) з безпеки вакцин (GACVS).

Ці міжнародні органи постійно повідомляють, що вакцина безпечна без відомих довгострокових побічних ефектів. ВООЗ перерахувала 121 країну, що використовує вакцину проти ВПЛ по всьому світу (2018 рік). З 2008 року у Великобританії було зроблено понад 10,5 мільйонів доз, і понад 80 мільйонів людей були вакциновані у всьому світі.

«Всесвітня організація охорони здоров'я настійно рекомендує вакцину проти ВПЛ для профілактики раку шийки матки».

Робб Батлер, керівник відділу імунізації, Всесвітня організація охорони здоров'я, Європа

Коли моїй дитині зроблять щеплення?

Ви повинні були отримати форму згоди разом з цим буклетом. Важливо, щоб форма згоди була підписана і повернута школі негайно. Вашій дитині буде запропонована вакцина проти ВПЛ протягом поточного навчального року в 9 класі. Якщо вони пропустять вакцину в 9 класі, шкільна медсестра знову запропонує її під час наступного візиту до школи. Особи старше 16 років, вважаються здатними до самозгоди, якщо немає конкретних причин проти.

Як буде вводитися вакцина?

Шкільна медсестра з вашого місцевого Фонду охорони здоров'я та соціальної допомоги (НССТ) зробить щеплення. Людина, яка робить щеплення, буде повністю кваліфікована для цього і буде знати, як боротися з будь-якими проблемами, які можуть виникнути. Вакцину введе у верхню частину руки медсестра. Більшості людей знадобиться лише одна доза вакцини, щоб забезпечити захист. Ця доза, як правило, дається в 9-му класі.

У попередні роки рекомендувалися дві дози вакцини. Об'єднаний комітет з вакцинації та імунізації (JCVI) розглянув наукові дані про дози вакцини проти ВПЛ і виявив, що в даний час є переконливі докази того, що одна доза вакцини забезпечує такий же захист, як і дві дози. З 1 вересня 2023 року всім учням, які мають на це право, у Північній Ірландії буде запропонована одна доза вакцини проти ВПЛ. Молоді люди, які вже отримали одну дозу, тепер вважаються повністю вакцинованими і не потребують другої дози вакцини проти ВПЛ.

Чи буде наш лікар знати, що моя дитина мала щеплення від ВПЛ?

Інформація про вакцинацію проти ВПЛ буде передана до вашого лікаря, щоб її можна було внести до медичної картки вашої дитини.

Чи будуть побічні ефекти?

Побічні ефекти, як правило, легкі - в основному болючість, набряк і почервоніння на руці після ін'єкції, які незабаром проходять. Інші менш поширені побічні ефекти можуть включати головний біль, нудоту, запаморочення та/або легке підвищення температури. Зрідка особи можуть втрачати свідомість після отримання ін'єкції. Їм радять посидіти 10-15 хвилин після щеплення. Це допомагає запобігти непритомності.

Дуже рідко у деяких людей виникає алергічна реакція незабаром після імунізації. Цією реакцією може бути висип або свербіж, що зачіпає частину або все тіло. Медсестра буде знати, як це лікувати. Це не привід уникати щеплень.

Ще рідше у людей протягом декількох хвилин після ін'єкції може виникнути важка реакція з утрудненим диханням та обмороком. Це називається анафілактичною реакцією. Таке зустрічається вкрай рідко, і медсестра навчена з цим справлятися.

Особи повністю одужують при лікуванні, як правило, протягом декількох годин. Якщо ви хочете отримати додаткову інформацію про вакцину, інформаційний буклет для пацієнтів для Гардасила® 9 можна знайти за адресою: www.medicines.org.uk/emc

Введіть "Gardasil 9" у вікно пошуку.

Батьки можуть повідомити про підозрювані побічні ефекти вакцин за схемою жовтої картки, Yellow Card Scheme. Це можна зробити онлайн, відвідавши <https://yellowcard.mhra.gov.uk> або зателефонувавши за номером 0800 731 6789 (з 9.00 до 17.00 з понеділка по п'ятницю).

А як щодо людей, які мають алергію або інші захворювання, чи можуть вони все ще робити щеплення проти ВПЛ?

Так. Непереносимість їжі, астма, екзема, сінна лихоманка та алергія, як правило, не заважають комусь мати цю вакцину. Якщо у вас є якісь побоювання з цього приводу, поговоріть зі шкільною медсестрою або вашим лікарем, перш ніж ваша дитина отримає щеплення.

Чи вплине вакцина на будь-які інші ліки?

Немає ніяких доказів того, що вакцина знижує ефективність будь-яких ліків.

Що робити, якщо моя дитина відсутня в школі через хворобу у день щеплення?

Шкільна медсестра організує щеплення в інший час.

Що робити, якщо моя дитина вже була сексуально активною?

Якщо людина була сексуально активною, існує ймовірність того, що вона, можливо, вже заразилася ВПЛ. Однак, оскільки не буде відомо, яким типом вірусу вони можуть бути інфіковані, вони все одно повинні мати вакцину, оскільки вона все ще може забезпечити захист.

Що робити, якщо я думаю, що моя дочка вагітна?

Немає відомого ризику, пов'язаного з введенням вакцини проти ВПЛ під час вагітності. Однак, з міркувань обережності, вакцина проти ВПЛ не рекомендується під час вагітності. Це відбувається не через будь-які конкретні проблеми безпеки при введенні вакцини проти ВПЛ під час вагітності, а тому, що існує обмежена інформація про використання вакцини під час вагітності. Якщо ваша дочка дізнається, що вона вагітна незабаром після того, як їй ввели вакцину проти ВПЛ, це слід обговорити з її лікарем.

Що робити, якщо моя дитина не хоче робити щеплення?

Вакцина проти ВПЛ рекомендована з причин, наведених вище, і буде забезпечувати захист протягом багатьох років у майбутньому. Однак, якщо ваша дитина дійсно впевнена, що вона не хоче її отримувати, вона не повинна, але вона може поговорити про це з медичним працівником, перш ніж приймати рішення. Для отримання додаткової інформації вони повинні поговорити зі шкільною медсестрою - самостійно або з вами, якщо вони хочуть.

Що робити, якщо моя дитина хоче вакцинуватися, але, як батьки, ми не хотіли б цього?

Вакцина проти ВПЛ рекомендована з причин, наведених вище, і буде забезпечувати захист протягом багатьох років у майбутньому. Для майбутнього вашої дитини важливо розуміти, що вакцинація зараз захистить її від деяких видів раку, пов'язаних з інфекцією ВПЛ, на багато років вперед. Ви повинні обговорити це зі своєю дитиною та шкільною медсестрою, щоб отримати більше інформації. Однак важливо зазначити, що рішення є законним якщо ваша дитина розуміє, що дає згоду на це.

Для отримання додаткової інформації зверніться до pha.site/hpv

Public Health Agency

Public Health Agency

12-22 Linenhall Street, Belfast BT2 8BS.

Tel: 0300 555 0114 (local rate).

www.publichealth.hscni.net

Find us on:

